

Управління знаннями в освітньому просторі.

Мета та інструменти реалізації

Стрижак О.Є.

stryzhak@man.gov.ua

Національний центр МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Питання управління знаннями привів до того, що до даного процесу стали ставитися як до якогось містичного дійства, що дозволяє компанії здійснити якісний прорив і одержати значні конкурентні переваги.

На самому ділі зараз дуже багато прикладів створення реально працюючих систем управління знаннями, але не дуже багато таких проектів в освітньої сфері.

Головна мета національних проектів такого роду – створення могутнього інформаційно-аналітичного (комерційного) ресурсу по всіх областях знань, на багатьох мовах світу, для необмеженої кількості користувачів.

Основною метою таких проектів є:

- створення єдиного загальнонаціонального освітнього інформаційно-бібліотечного ресурсу по всіх областях знань;
- забезпечити зручний доступ для вивчення та дослідження до загальноосвітнього ресурсу, в тому числі до унікальних книг, рукописів, документів, що є національним надбанням України;
- створення першого національного ресурсу знань в сферах законодавства, права, економіки, науки, мистецтва та суспільних наук;
- на основі створення загальнонаціонального інформаційно-бібліотечного порталу (Web-бібліотеки) надати широкій спільноті необмежений доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки, у тому числі і мультимедійних;
- на основі системи управління знаннями надати всім користувачам можливості більш глибокого та ефективного вивчення області дослідження, пошуку знань і аналізу закономірностей;
- інтеграція з Державними архівами, іншими бібліотеками та бібліотеками навчальних закладів для розширення інформаційної бази проекту;
- створення розподіленої загальнонаціональної інтегрованої інформаційно-бібліотечної системи в межах держави

Основними задачами є:

- істотно розширити інформаційну базу за рахунок переводу всіх документів в електронний вигляд;
- створити могутній і продуктивний загальнонаціональний інформаційно-бібліотечний портал;
- забезпечити повний і швидкий доступ до інформації широкому загалу користувачів та читачів (як в читальних залах так і назовні);
- надати користувачам аналітичний інструмент для ефективної навчальної та дослідницької роботи в різних областях знань;

- розробити гнучку комерційну політику в організації роботи із цими інформаційними ресурсами;
- забезпечити можливість створення та розповсюдження інформаційних баз на компакт-дисках по різних областях знань;
- забезпечити багатомовну підтримку при роботі з документами;
- розширити зв'язки та співпрацю з іншими бібліотечними та архівними установами для інтеграції і збільшення бази знань.

Інформаційна база системи доцільно створювати на базі електронних бібліотек України, бібліотек навчальних закладів, фонди яких можуть складати мільйони документів, періодичних видань і матеріалів, авторефератів і дисертацій, колекцій рідкісних книг, різних документів по всіх областях знань на багатьох мовах світу.

Які ж задачі повинна вирішувати така система. Фактично система повинна забезпечити якісний та швидкий доступ до будь-якого інформаційного ресурсу організації. На даному етапі в галузі управління бібліотечними та освітніми ресурсами існують чіткі задачі, які системи керування знаннями вирішують:

- консолідація та інтеграція всієї інформації, в якій зацікавлена організація, яка реально існує та до котрої є доступ (зони інтранет та Інтернет);
- створення єдиного інформаційного простору для забезпечення ефективної навчальної, наукової, методичної та аналітичної роботи всіх груп користувачів;
- автоматичне розподілення неструктурованої інформації по ієрархічних онтологіях та таксономіях, завчасно створених на основі наукових знань та життєвого досвіду за напрямками і темами аналізу та дослідження;
- інформаційна й конкурентна розвідка по всім напрямкам діяльності;
- аналіз і створення баз знань за матеріалами ЗМІ, бібліотек та власних інформаційних ресурсів;
- поширення результатів пошуку інформації (обмін знаннями) між користувачами;
- створення спеціалізованих територіально розподілених інформаційно-аналітичних систем за напрямками діяльності, цілями та задачами;
- забезпечення інформаційної безпеки та контроль доступу до інформації;
- забезпечення користувачів необмеженою інформацією з Інтернету без безпосередньої роботи в мережі (інформація із заданих вузлів Інтернету доставляється в локальну мережу підприємства й безпосередньо на робочі місця співробітників);
- організація ретроконверсії документів (переклад в електронний вид), з поточною класифікацією та ранжируванням;
- створення і керування електронними інформаційними архівами;

- забезпечення пошуку інформації на бібліотечних та освітніх Інтернет-порталах та інших Інтернет ресурсах;
- при потребі - уведення, зберігання, пошук і витяг аудіо-відео- та іншої мультимедіа інформації;
- виконання аналіз повноти наявної інформації в інформаційних ресурсах;
- створення і управління електронними архівами текстових, фото, відео та аудіо документів із автоматичною класифікацією і ранжируванням;
- пошук і витягання інформації по смислах та непрямим ознаках;
- ведення досліджень по різних темах (політика, економіка, наука, освіта, мистецтво тощо);
- аналіз та порівняння документів за змістом;
- багато чого іншого.